

for, hvor lille en Garanti en vel bestaaet Examen mangen Gang giver for, at en Mand, naar han kommer til sin praktiske Gjerning, vil blive en dygtig Forretningsmand, og man kan ikke lukke Dinene for, hvorledes vi have dygtige Forretningsmænd netop blandt Sagsførere, hvis Examen er af den Bestaaffenhed, at de efter de nu bestaaende Bestemmelser ikke engang vilde kunne blive Prokuratorer. Vi have her i Kjøbenhavn — jeg skal tillade mig at nævne det — blandt Sagsførerne særdeles dygtige og ansete Forretningsfolk, som sidde i meget store Forretninger og nyde almindelig Tillid saavel af Publikum som af de offentlige Institutioner, som kun have dansk juridisk Examen med anden Karakter. Det vilde være umuligt efter de nu bestaaende Regler for disse Folk overhovedet at blive Sagsførere; men Erfaringen viser, at blandt dem, som nu engang ere blevene det, hører nogle til de dygtigste og mest ansete. Garantier, som altsaa skulde hentes fra en Examenskarakter eller ogsaa fra en længere Uddannelsesetid, tror jeg har meget Lidt at betyde, og da navnlig de, som skulde hentes fra en Examenskarakter. Hvad angaar det andet Middel som den høitærede Justitsminister nævnte, nemlig Indførelsen af Sagsførerraad eller Sagsførerkamre, tror jeg, at den høitærede Justitsminister faae paa det paa en Maade, som dog maaste ikke ere ganske tilsvarende. Jeg skal i det Mindste tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger til de Yttringer, som vi i den Retning hørte fra den høitærede Justitsminister. Den høitærede Justitsminister nævnte, at disse Sagsførerkamre skulde navnlig gjøre den Nytte, at saavel Publikum som Sagsførerne selv kunde henvende sig til dem i forskjellige Sager. Saavidt jeg forstod den høitærede Justitsminister, nævnte han, at man kunde henvende sig til dem i saadanne Tilfælde, hvor man mente, at en Sagsfører f. Ex. havde taget for høit Salær eller paa anden Maade havde gjort sig skyldig i Forhold, som fortjente Paataale. Det er ganske vist, at man i Udlandet flere Steder har saadanne Sagsførerkamre; men jeg tilstaa, at jeg har opfattet deres Betydning paa en noget anden Maade end den, der — saa forekommer det mig — fremgik af de Yttringer, der saldt fra den høitærede Justitsminister. Betydningen af Sagsførerkamre eller Sagsførerraad eller Disciplinerraad, eller hvorledes de nu kaldes, er efter min Opfattelse den, at man søger af Grunde,

som jeg strax skal komme til, at give Sagsførerne en Ryndighed indenfor dem selv, som ellers vilde tilkomme andre Autoriteter. Jeg skal, for nærmere at belyse min Tanke, med den høitærede Formands Tilladelse, give et lille Citat af den berømte tydske Retslærde Mittermeyer. Han skriver — jeg har det tilfældigvis netop hos mig — i „Archiv für Civilrecht“ B. 27 S. 139 med Hensyn til Forholdene i Lybskland, som den Gang vare paa samme Fod og det netop af samme Grunde som nu hos os: „Voo, der kender den sørgelige Tilstand, i hvilken Lybsklands Advokatstand befindet sig fornemmelig ved Lovgivningens Skyld, og paa Grund af mange Domstoles sanktionerede Luneherredømme over Advokaterne, kan kun med Vængsel se en Reform imøde, ved hvilken der fikkes de Retsføgende Bistand af værdige Advokater.“ Det er netop det, som altid har viist sig i Lybskland, — hos os ere Gud ske Lov Forholdene endnu af en ganske anden Bestaaffenhed —, at der hos Domstolene var en Tilbøielighed til, for at bruge Mittermeyers Udtryk, at undertaste Sagsførerne et Luneherredømme. Det staar i Forbindelse med, at Fastsættelsen af Betalingen for Sagsførernes Arbejde i saa høi Grad var undergivne Domstolens Forgodtbefindende. Man skrev sin Regning, idetmindste hvor jeg kender Forholdene, og hvor jeg har været, efter en usuel Taxt, men det stod i Dommerens Magt ex æquo et bono, det vil sige med en rund Sum uden nogen egenlig Maalestok at nedfætte Gehyrrerne saa meget, de vilde, et Forhold, hvorover der i Lybskland reiste sig meget stærke Klager, og som blandt Andet førte til, at man nu i Lybskland har indført bestemte Sagsførertaxter, ligesom man har Taxter for Embedsmænd. Saavidt jeg kender de nyeste Skridt, der i saa Henseende ere foretagne i Lybskland, gaa de ud paa, at disse Taxter ere absolut gjældende i Mangel af Overenskomst. De kunne imidlertid forandres ved Overenskomst, og det vil jo ofte kunne være Tilfældet, at en saadan Taxt undertiden kan være temmelig høi og en anden Gang temmelig lav „efter Sagens Bestaaffenhed“. Derved har man opnaaet, at Sagsførerne aldeles ere komne bort fra det Herredømme, som Domstolene tidligere udøvede over dem, og som Mittermeyer her har betegnet. Dette gjorde sig ogsaa gjældende paa en anden Maade, i det Sele taget i disciplinær Henseende, ved at multtere og deslige. Det glæder